

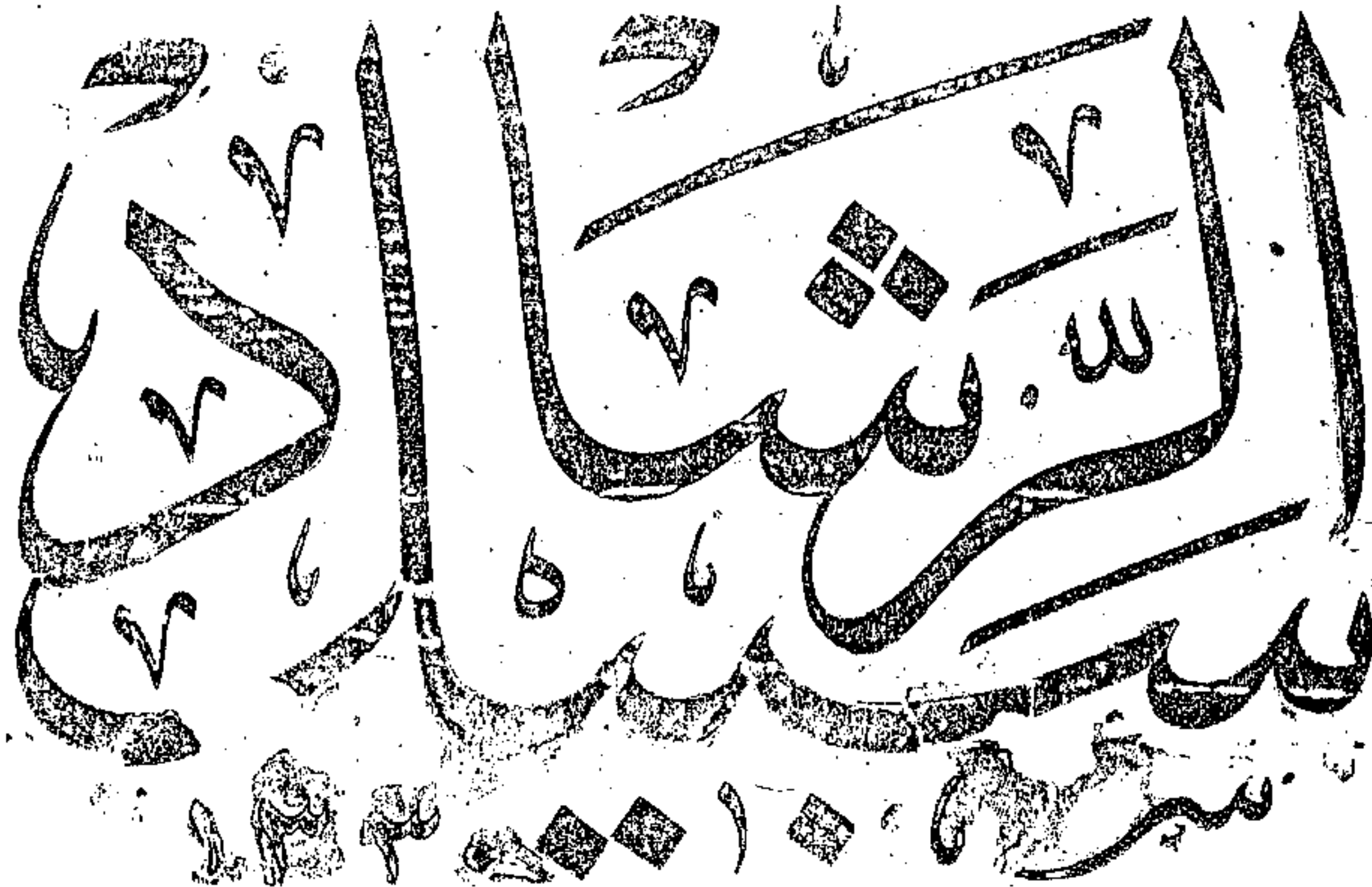
آبونه شرائطی

داخلی، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آباتی
(۱۳۰) فروشدر .

لسخه ۵۰ فروش،
سنه لکی ۵۲ لسخه در

اداره خانه
باب عالی جاده سنده، اثره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدایه پشیندر
مسلكه موافق آثار مع المنسوبه
قبول اولنور، درج ابدله ن
یازیر اطاده اولونور

دین، فلسفی، علمی، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف اربیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دو شمش بولندقلری ایچون طریق همواری بولامازلر؛ حق و حقیقتک صدای ارشادینی ایشیده جک نولاقلری، باریلدیسنی کوره جک کوزلری قالمادینی ایچون اوکلرنده کی اوچوروملری اخطار ایدن آوازہ تحذیری ایشیده من، مرشدلرک طریق صوابی کوسترن اشارتلینی کوره مزملر. بوحالده کی کسه لک منافع دنیویہ و اخرویہ لری، منطقی واقع اوله حق اخطارات و تاقیناندن مستفید اوله بیله جکلری حقندہ اصل بر امید بسله نه بیلر؟ اولرنده بوصاغیرلق، بوکورلک، بودیلسنزلک و ارکن سالک اولدقلری طریق همواضالاندن دو نوبده هدایت و سداد بولارینی بوله بیلملری ایچون هانکی برسانک الهام و ارشادینه تابع اولملری امکانی تصور اولنه بیلر؟

عبدالعزیز چاوش

مترجمی: محمد شوکت

توحیدہ دائر

۲

ذکر اولنان فتنہ ک عاملرندن باشلیکجه سی ایسه عہدہ بن سبأ ایدی، یہودیکدن اسلامہ کلبیدی. حضرت علی کرم الله وجهہ افندمرنہ کویا عہتده افراط و غلو کوستردیکنندن، جانشان الہک وجود علی بہ حلول ایتدیکنی ادبایہ قدر واردی. مشارالہک خلافتہ احق اولدینی ایلری سورہ رک حضرت عثمان رضی اللہ عنہ افندمرنہ طمن ایلدی، حضرت عثمان اونی مصرہ لئی ایتدی. انجق مرقوم اورادہده بوش طورہ بصری القا آتہ دوام الہ مشربنہ کورہ بر جوق عونہ پیداسیہ بروجه معروض صدمہ خلافت وقوعنہ قدر اوصورتلہ اشتغال ایلدی. حضرت علی افندمرنک عہد خلافتلرندهده مذہبی آجیقندن آجیفہ موقع اعلانیہ قویدی، شو فضیحہ سی اشارالیہ طرفندن کنڈیسنک مداینہ سورولسنی استلزام ایتدی. اولدن صکرہ ظهور ایدن غلامہ مذہبلیرنک تولید ایتدیکی حادثہ لرہ زمین اولان تزویرات تخمیلرنک ایلک مادہ سی مرقومک حالی لشکیل ایتش و مختلف حادثہ لرده توالی ایتکده بولمشیدی.

بو اثناامہ اولجہ خلافت علی بہ عقد بیعت ایتش اولانلردن مضیاری نقض عہد الہ اوکا معارضہ بہ باشلادیلر، مسلمانین آرمہ سندن محاربات نکون ایتدی. بوحال سلطنتک امویلرہ انتقالنہ سبب اولدی. فقط بوکشمکشلر، جماعت اسلامیه بناسنہ رخنہ لر آجیدی. دین رابطہ اتحادی قیرلیدی. خلافتہ متعلق مذہبلیر تنوع ایتدی. مر حزب مخالف سوزده، حملہ کنیدی رأیی خضمتک رأینہ ترجیحاً التزام ایدی. وحقہ رعایتده مبالانسزاق کوستریردی. احکام دینیہده غیرحق تأویلر، روایاتده انزالر، فاسد اختراعلر لشت ایتکده

جناب حقک، کتاب کریمندہ بول بول ابراد امثال ایتسی، انبیا و حکماک سوزلرنده امثالہ مبذول بر صورتده تصادف ایدلمسی، اونک نہ درجہ بہ قدر قوہ تأییدیہنی حائر اولدیغک اک واضح برهانیدر.

ایشته منافقلرک حاللرینی تمثیلہ دائر اولان ہ مثلہم کمثل الذی استوقد نارافلمنا اضانت ما حوله ذهب الله بنورهم وتركهم في ظلمات لا يبصرون صم بکم عمی فهم لا يرجعون، آیت کریمہ سی ده بو جہہ دندر. جناب حق بو آیتده بومثلی، اونی تعقیب ایدنی دیگر بر آیتدهده بر دیگرینی سرہ ایتشدرکہ طریققلری مختلف اولقلہ برابر مقصد ابرادلی بردر. بو آیتده جناب حق رسول کریمک منافقلرک وضعت متقابلہ لرینی تمثیل ایدیور، جناب رسول کنڈیلرینی طریق هدایت و فلاحہ سوه ایتک ایچون بر جوق زمان جالیثوب جالالادینی، حلال الہ حرامی، حق الہ باطلی ابضاح ایتدیکی، مواضع شہائی و اونلرک نہ کی محاذیرہ مؤدی اوله جکلرینی بیلدیردیکی حالده منافقلرک قبول حقایقہ نہ درجہ بہ قدر قابلیت کوسترہ بیلدکلرینی شو صورتلہ تصویر ایدیور:

— اولرنہ طوغری بولی کوسترمک، دیدہ بصیرتلینی شہیر ایتک ایچون کونڈرلش اولان رسولک حال و موقعی قاراکان بر کیجہده بر جماعتلہ برلکده بولنوبده اولرنہ آتش یاقق لشتندہ بولنان بر آدمک حال و موقعی آکدیرر. بو آدم کیجہک شدت ظلامی ایچندہ بولی شاشیروب قالمش اولان رفقا سنے اطراف و اکنافی کورہ رک تعقیب ایتدہ جکلری طریق تعیین، تہلک و مخاطربی موجب بر حال وارسہ توقی امکانی الہ ایتملری ایچون بر آتش یاقق، آتش یانوب اطرافی ضیادار ایدر، محیطی تشکیل ایدن شیلر تمامیلہ کورولسک باشلار. فقط آرمہ دن جوق کجہدهده آتش سونہ رک اورتنلق یکیدن قورقونج ظلمتله بوغولور. بولجیلر طارضہ لی و مخوف بوللری، دوشہ قالق، انواع مشکلات و مخاطرات ایچندہ قطع ایتک مجبوریتندہ قاللر.

ایشته دعوت سنیہ محمدیہ کلمات ارشادی مواجہہ سندہ منافقلرکده حاللری بولہ ایدی؛ رسول علیہ السلام اوللری هدایت و ارشاد خصوصندہ هیچ بر غیرت و حق دروغ ایتامش، حرامی و حلالی و ستار احکام دینیہنی بیلدیرمش، بر جوق امثال حکمیہ الہ بصر و بصیرتلینہ حقایق اسلامیه نفوذ ایتدہ بیله جک بر قوت قازاندیرمش ایدی کہ او، ازلی غناد و استکبارلری اولماسہ اوسایہده هدایت و سعادتک تجلیات کونا کونہ مظهریتلہ بکام اولملری ایشدن بیله دکلدی. فقط او، بدبختلر خبت طینتلیرنک الحا آتندن اوللر ق صائمش اولدقلری کفر و معصیت کر بوللرندن بر درلو آیرلق ایستہ مہ دیلر، اومشکات رسالتدن صاحبان انوار هدایتدن استفادہ ایلندہ بولفادیلر. آرتق دین و حقیقت آفاق بشرینی نہ درجہ ضیادار ایدرسہ ایتسون اوللر کفر دن، شک و نفاقدن اطرافلرنہ قات قات چکلمش سقہ ظلام ایچندہ بولندقلری ایچون هیچ برشی کورہ مزملر، وبال و نکال کر بوسنہ

دینارندن حامل اولدق قری افکار قدیمه ایله دین احمدینک مخصوصانندن اولان افکار عالییه بربرینه وصل و مزج اینک داعیه سنه دوشدیلر . بوحال ، فتنه و فساد قاصیرغله اینک اسمسفی ، شبه امواجنک حصولی بادی اولدی . هرکس گندی فکرینک دین کنلری افکار قرآنیه میداننه صالیوردی . دینده دخیل اولانلر ، صرطان و ایماننده سابق و اصیل اولانلر مشارکت و تساوی اینک قافشدیلر . بوسورتله مسلمانلر اراسنده ارباب طعنک باشلری یوکسلدی . بینارنده موجب اختلاف ایکی مسئله تحدث ایلدی :

بری انسانک اراده سنده ، افعالنده اختیار و استقلالنه ، دیگریده کبیره صاییلان برکناهی ایشله مش اولدینی حالده توبه ایده . میهرک ارتحال ایلیمک منرا انجیامنه متعلق ایدی . واصل بن عطاء ، استادی حسن بصرینک بومسئله لرده کی اجتهاد و بیانانه مخالفت کوستردی . عقاید اساسیه اوندن آریله رق گندی نقطه نظری بورتیمکه قوی بولدی . فقط اونک نظریاتی اسلافدن ایشیدنلرک چوغی اولطری قبوله یاشمندی . بونلردن بزیسی ده مشارالیه : حسن بصری ، ایدی . مشارالیه ، انساندن بیله رک ، ایسته به رک صادر اولان عملاری ایشله مکده انسانکی مختار اولدینی ادعایتدی ، مدعاسفی ده محاکمات دقیقه و دلائل حقه ایله تأیید ایلدی . «جبریه» دینلر مذهب اهلی فکر واقعه معارضه ده بولندی . انسان دیله دیکنی یا مقده ، حرکاتنده مضطر اولان آغاج دالاری کی عجب و درر ، فکرینه ذاهب اولدی .

بنی مروان حکومتی ارکانی ایسه بو کبی امر دینینک ، واضحاً حافی مهمسه منزله ویا کاش اعتقادله صاپانلری تاقینات فاسده دن قورناروب نقطه واحده به جمع ایله ارشاد و اصلاح لرینه متعلق تدابیره توسل اینزلردی . اونلرک خادم اولدق قری مسسک ، هرکسک هر ایستدیک طرزده حرکته مساعد و ناسک اعتقاد ایشلرنده بر قیدمق قول النده بولماسفی مستلزم ایدی . شو حال ایسه اهل اسلام آره سنده کی اختلافک ذکر اولنان ایکی مسئله به منحصر قلامسنه و ذات باری ایچون تخیل و قصد ایشدکری بر طاقم صفاتک اثبات ونفی درجه لرینه ارتقاسنه منجر اولدی .

بو جمله دن اوله رق کافه احکام دینیه نک درک و تأییدسنه . حتی عبادات و فروغانه دائر اونده مندیج اولان شیلره بیله عقلک حاکم مسسقل اولدینی دعواسی اورته به جیقدی . حدود قرآنیه بو صورتله آشوری مرتبه ده تجاوز اولدی . یاخود بعثت اسلامیه دن اولکی اقوامک یوقاریده ذکر کیکن عقاید مشوشلری دائره سنده عقلک ملاجه سنه تسلیم نفس ایلدی . صکره بشقه بر فرقه جیقدی ، مقدارجه او نسیم سالیکلردن آز اولمقله برابر اوللرک فرضیاتی زیر وزیر ایلدی . لکن بونلرده معارضلرینه عناد ایده رک بشقه بر بولده کتاب کریمک احکامنه مخالفت کوستردی . خلفا ایله

باشلادی . حدشرعی نی تجاوز ایله گندی باشنه حرکت ایدنلر چوقالیدی . خلق ، شیعی ، خوارج ، معتزلین ، دینلر مذهبله آریلیدی .

برنجی مروانک عهد حکومتده خوارج طائفه سی حق بولندن بوسبتون شاشه رق کندیلر دن بشقه لرینک تکفیر ایدر اولدی . بو هنادلرنده استمرار کوستره رک حق جمهورینه بکزر بر حکومتنک تشکیل طلبنده بولندی . کندیلرینه مخالفت ایدنلری تکفیرده کی اعتیاده لری اوزون مدت ، یمن مهلب بن ابی صفره نک یدقه ریله کندیلری مضمحل اولنجه به قدر امتداد ایلدی . اشبو انهازاملری اوزرینه بلاد مغربه دوعری قاجیقدیلر ، اورالرده اشغال فتنه دن کری طورمدیلر . الیوم بو طائفه نک بقیه سی ، افریقا و جزیره العربک بعض جهتلرنده بولنور .

شیعی طائفه سنندن بعضیلری ده عقل و منطق خلافتده حضرت علی نی و بعض ابناء ذریعتی الوهیت پایه سنه ، یاخود نبوت درجه سنه قدر جیقدیلر . بو اصل فاسد اوزرینه مختلف صورتده بر طاقم باطل اعتقادلر تخرج ایلدی .

بونکله برابر دین مبینک انتشارینی تأمین ایده جک مساعی ایله مباهی اولان ارکان صالحه ، نعمت اعتدایله مشرف اولمیان اقوامی اسلامیه دعوت یولنده اصلاً توقف اینتدی . مسامین آره سنده تکیون ایدوب اطراف قایلایان غبار نزاع دخی قرآنک ضیاء جهانشمولنک جهات بعیده به انعکاسنه حائل اوله مدی . ایران ، سوریه و اولنره جوار محللردن ، مصر و افریقاندن و بونلری بیرو اتخاد ایدنلردن طاقم طاقم بر جوق خلقک دائره اسلامه کیرملمی توالی ایلدی . بوسایه ده سلطنت اسلامیه نی بالقول مدافعه خصوصنده کندیلرندن استغنا حاصل اولان و مجادلات واقعه صیره سنده اولدجه بر موقع آسودکی تأمینده موفق اوله بیان کیمسه لردن برجم غفیر . معاملات جاریده حجت اسلامک مدافعه و اظهارینه و دینک عقائد و احکام اساسیه سیله اشتغالله حصر اوقات ایلدی ، مسسک قرآندن اقتطاف ایشدکری حقایق نقل و نشره شدید بر حرص کوستردی ، عقلی ارشاد و انتباهه مظهر قیلان نقاط فرقانییه بر نظر دقیق ایله ملاحظه و تطبیقه قطعیاً بنجوز اهمال اینتدی . نفسی علم و حکمنه عشق و شوق ایله اماله ایدن و تعلیم فریضه سنه راغب اولان بعض اهل اخلاص دخی صورت منازده ساحه اسلامی تزین ایدیوردی . بونلرک اشهری و حسن بصری ، ایدی . مشارالیه کبصرده تشکیل ایشدیک تعلیم و افتاده مجلسنه هر طرفدن علم طالبلری طوبیلانیر و شو سببه هر نوع مسائل اوراده حاده تدقیق و تنقیددن کچیریلیدی .

بومیانده ایدان و ملل سائر نک قدیم متمسکلردن اولوبده بالکیز ظاهراً ردام اسلامه بورون و درونلرنده اسلامیت ، کالیله برلشمنین بر طاقم کیمسه لرده واریدی . بونلر کندیلرینک اولجه سالک بولندق قری

خلافه متعلق رأیبری نه مرکزه ایسه آرای عقیده لرینی ده او وادیده اعماله کویا اسلام اعتقادینک اساسانی او مسلکی مستلزم اولدینی ذهابه دوشدی.

مذهب اعتزاک مؤسسی واصل بن اطمینانیه اتباع یولنده مختلف شعبه لر میدانه کلدی، کتب یونانیه دن کندی عقل مجرد لرله مصیب کوردکلری معلوماتی جمع و تناوله کیریشدیله. التزام ابتدکاری مسلکده بدیهیه اولیه عقلیه ایله نظر وهدمه شراب کورینانی موهومانک ارسنی فرق ایتمکسزین جمله سی علماً ثابت حقایق دیه تاقی ایدمک انکله عقایدک تأییدینی محض اتفاقاً اوری اولقی اوزره حد ایدیلر. حال بوکه مسارف دینییه حکمت نظریه اساسلرندن هیچ بریله قابل تألیف اولیان شیلری قاریشدیرمش اولدیلر.

بوکدیشده مننده ثابت کوسترملر. بونلرک انشعاب ایدن مذهبلی اعداد کتیره به بالغ اولدی، تأسیس ایدکلری عقاید باطله یی، سیاسیلرک ایلك تشوکلری زماننده، تأیید فرصتی انتهاز ایدیلر، رأیبریله مقاصد امکان بوله میان سائر جهتلره غایبه جالدیلر؛ علمانی ده کندی فرضیه لرینه کوره کتاپ تألیفنه باشلادی. بو مواع و محکمه رغماً احکام فرغانیه به حقیقه متمسک اولنلر اصلاً فتور کتیرمیدرک و محلی حاکملرینک معاوندن محروم بوشقلرینی ده قیید اتمیه رک زمان سادندن مسلمین آرمسند فتنه حادث اولان وقتیه قدر مؤسس و معروف بولان عقاید سالدیه قوت یقین ایله اعتصام ایدیلر.

خفای عباسیه نک اولکلری دولترینک تأسیس واقعه سی، دولت امویه نک قلب و احساسی امرنده ایرانلرک سبق ایدن خدمت لرینی بیلدکلرندن اولنر میاننده کندیلری ایچون ظهیر ایدمکک توسل ایدیلر. بونلرین مناصب و متمم کورینلری کندی وزیر و تابعلری آرمسند تدارک اولان عالی منصبلره یرلشدیریلرک شانلی بر نفوذ و اقتداوه مالک اولدیلر. حال بوکه کندیلرینک دینده حقیقی رهلاقه لری کوور. لیوردی. ایچلرنده (مانویه و زردانییه) طائعه سیله برطاقم دینلرلر و سائر بعض ایرانی فرق لر دخی بولنوردی. فکر لرینی، امیل و مسلکلرینی ایشدکلری یولده نشر و ایضاح و کندی رأیبرییه موافق برسیتمه کوردکلری کیمسه لره احوال کاذبه ایرادیه بونلرک کندیبارینه اقتدایی تأمین قوبولدیلر. احوالک شو طرزده انقلابیه کفر و الحاد ظاهر اولدی. وجود باری نی و حشری انکار ایدن ضلالت رئیس لرینی یعنی زندیه کزوه یی باش کوستردی. بونلرک شبهه لرینی کشف و دفعه، فاسد اعتقاد لرینی جرح و ابطاله مدار اوله حق کتابلر منصورک امریه یازیلمجه یه قدر ذکر اولومان مظلم حاللر سالغین بر صورتده دوام ایددی.

شوزمانک انقلابانی اساسنده علم عقاید هنوز بیتمش، نموی

تکامل ایتماش ترقیات حالنده، یاخود اسم هلیسمی الآن یالماش بر بنا مشاهنده ایدی. علم مذکورک تأسیسی و سبیله سیله التزام اولان مباحث، شهره قرآنک کوستردیکی طرزده بدایع کاشانی، آثار ربوبیتی تفکر اصولی محتوی اوله رق بدا ایددی. نه چاره که مباحثه اعتقادیه قطعی و سلم بر مجرایه کیره میده رک قرآنک مخلوق ویا ازلی اولدینی نقطه سنده متعلق فتنه آمیز سوزلر دوران اتمکک باشلادی، چونکه خلفای عباسیه نک بر قسمی، قرآنک مخلوقینی فکرینی ترویجه سالاک اولمشیدی.

کتب کریمک و سنت رسولک احکام ظاهره سنده متمسک اولان و حضرت قرآن حقیقه یدمت دائره سنده متکون مباحثدن تعفف و احتراز ایدنلرین برجم غنیر ایسه کیفیت قرآنه سوز اوزانمقدن امساک و یاخوده ازلی اولدینی کهریج ایدیورده ی. مخلوقیت فرقان صروجلری طرفندن بو نظریه اشتراک اتمین علم و قوی ارباشندن بر چوقلری حقارتیه اوهرادلدی.

بومثله هظایمه نهایت خفسر اوله رق بر چوق قان دو کولمسی انتاج ایددی. بونلرک کیه دین نامنه خیل مسائله حدود مشروعه دن انحراف ایددی. صرف عقل ایله حرکت ویا ظاهر شرعه تمسکده متوسط برمسکک اتمق ایدمکلر و یاغلو کوسترملر آرمسند زراع دوام ایتمکده ایدی. مع هذا بو مساک ارباشنک کافه سی احکام دینییه لازم الاتباع اولدیفنه، اونک متعلق اولدینی عبادات و معاملاتک بیستلوب اداسی واجب ایدوکنه و اوکاتماس ایدن حسیات قلبیه ایله ملکات عقلیه نک آب صاف دین ایله اسقا و تهری مقتضی بولدیفنه متفق ایدیلر.

بونک آرقه سندن ظهور ایدن دهری و حاولیه مذهبلی سالکلری ده رذای اسلامه ایلك بو پندکلری زمان اسکی دینلرندن بلله مش اولدقاری شیلری احکام قرآنییه ایه مزج و توفیقیه، آیات الهیه یی ایشدکلری یولده تاویل، هر عمل ظاهری بر منسای باطنی و سرییه و طرز باطله تحویه، حتی کتاپ هنرک محتویاتی حکمت نزول و معنای حقیقیه سینه بعید اولان خطالی بر شکله تفسیره کیریشدیلرک بونلر، باطنیه، یاخود اسماعلییه گروهی نامرله معروفدرلر. ده باشقه اسمار ده واردرک، تاریخاً بیلر. اختراع ایشدکلری مذهب، دینه بیوک غائله کتیردی، اهل اسلامک اعتقاد و ایتانلرینی صارصدی. مولد اولدقلری دهشت و یریحی فتنلر، حادثلر مشهوردر.

دینک عقاید صحیحه اربانی اولان سلف حضراتی. ذکر اولسان زندقلرک و انلرک اتباعنک ایتاد ایشدکلری نأثره فتنه یی سوندیرمک ایچون اولانجه مقدرتلرینی صرف ایدمکلرک اولنلره جاریشمقده صوک درجه متفق بولمقله برابر کندی آرمسندده خیل مسائله اختلافلی دوام ایتمکده و امرغلیه بیلرنده مناووه صورتی کوستریمکده ایدی. بونکله برابر کندیلرینه متعلق اولان شو اختلاف، محضاً اظهار حق

وحقیقت ایچون اولدیفندن یکدیگرندن اخذ وثاق علومه ، افاده واستفاده بروجیه ایله مانعه تشکیل ایتزدی .

وقتا که دردنجی عصر هجری ابتد الزنده شیخ ابوالحسن الاشعری ساحه مدافعه به آتدی؛ اسلاف مسلمینک عقاید زبیه لری درپیش ایدمرك واوناره مخالفت ایدنرك فكر لری ده بیطرفانه هاکمه به قو . بیلهرق معتدل و معقول بر صورتده عقایدی تأسیسه کیریشدی ، عقل ونظره ، نقل وفکره مستند اولهرق دینک قبول ایدم بیله چکی عقیده اساسلری تقریردن صاقینمدی . آنجه مسلك سلفه حصه فکر ایدنلردن برقمی مشار الیهی - شبهه بی دفعه مداراتخاذ ایدم چک برده اونی تزبید ایله بیانات واقعه سندن طولانی - طعن وتکفیر - حتی قانیه ده مباح کورمه که اجتناسار ایتدیلر .

بوکا قارشی امام حرمین « اسفرانی » ، ابی بکر الباقلائی حضراتی وائالی کبی بیوک عالملر مشار الیه یاردم ایدمرك بالتدقیق میدانم قویدینی رأی ومسلکینی اهل سنت والجماعه مذهبی اولمق اوزره تسمیه ایتدیلر . بواقاضلک ارکالرنده ، قارشولرنده ابی بوبوک قوت دیکیش طوته بیلهرق مهزم اولدی .

بوتاردن بری ، صرف لصوص والهلک معنای ظاهر بیله نسلک ایدنلر ، دیکری ده کندیلرینه خوش کان هوی نفسانیلرینک هیچ برقید ایله مقید اولمهرق سوق ایتدیکی بولده غلو ایدمرك پویان اولانلر ایدی . ایسته بویه علماً قاهر و باهر اجتهادلر آفاقه انکاس ایدنجه نه اوته کیلر ونه ده بریکلر نبات ایدم میوب نهایت ابی عصر قدر بر زمان صکره بلاد اسلامیه نك اطراف سنده بعض عکله ده سرپینتی حالنده قالان قسمندن ماعدابر جمعیتلری پایدار اولمادی .

قوانین خلقت حقنده ابوالحسن اشعری نك بنا ایتدیکی رأی ومسلکی ترویج وتوضیحه حصص معاونت ایدنلر ، شاهد حقیقتک تجلی سینه سبب اولدیلر . برده تقریر معتقدات خصوص سنده تمهید اولانان مقدمات ونتایجه علی وجه الايقان هر معتقدک کسب وقوف ایتدیکی لازم ایدوکی ذهابنده بولندیلر .

یعنی ایمان عقیده لرینک مستلزم اولدینی شیعاریک ایتانی نه درجه . مقتضی ایسه انلری انتاج ایدن ادله نك ده اومرتبه ده ایتانی واجبدیلر . بولنلر بر مسئله ده دلیک موجود اولماسی مدلولک عدنی مؤدی اوله جفته ده ذاهب اولمشلر ایدی . فقط امام غزالی ، امام رازی و اولره پیرو اولانلر بو خصوصده کندیلرینه مخالفت وادیننده بولهرق بر مسئله معتقدنک استناد ایتدیلر دیک ادله نك برویا ، تعدد لرینک بعضاً بطلانی ظاهر اولمقه برابر امر مطلوبک استدلال خادم اوله حق دهسا قوتلی بدلیلک سند اتخاذ ایدم بیله چکنی و اصول استدلالی کشف وتقریر ایدن سلسله دلائلک تهری والتزامنی منع وحصر ایدم چک بروجیه منصور اوله میه جتنی ایلری سوردیلر .

فلسفه مذهب لرینه کانه بولنلر صورت دائمه ده صرف فکرله ونظرله اشتغال واکا کوره حاصل ایتدیکاری قناهی قواعد نظریه شکلده قویه رق سرمایه مقسال ایدرلردی . تمهید دیکرله فلاسفه نك مطمح نظر لری ، تحصیل علمه ، مجهول شیلری کشف وامور معقوله یی استکنا هه ، هفلک رغبت وهوسنک وارده بیلدیکی درجه به قدر بذل وسع ایتکه منحصر ایدی . بوسورتله دیله دیکاری شینی دوشونوب بر قاعده به افراغ ایتلری ممکن اولیوردی . اهل دینک جمهوری دخی محاسبات ایدمرك اولنری دیلک لرنده ، عقل لرینک لذائذنی تحصیل وصنایع وفنون تقویه ایتلرنده سربست بر اقدیلر . مقصدلری ، مشغول اولدیلری تضرکات ایله نظام بشرک تأییدی ایچون اسرار مکونادن استخراج ایتدیکاری بعض حقایقندن مستفید اولمق ایدی . ژبرا کائنا نه نوع انسان ایچون مندمج ومنجلی اولان نعمت سفره سندن اللهمک مباح قیلدینی بولده عقل وفکر بزرک استعدادی مقدار نجه تناول ایتک بر امر مشروعدن . نه کیم (خالق لکم مافی الارض جمیعاً) نظم جلیلی بو حکمتی ناطقده . طوغری یولی کوسستن ، شان عقلی یوکسلدن ، بر فکر تمکین واطمینان ویرن احکام قرآنیه دن شایماق ، اونک ظاهری وباطنی استثنا ایتدیکی دائره به محصور قالمق صورتیه ذکر اولنان علوم حکمیه دن استفاده معلومات ایتکده بآس یوقدر . ذاتا عقلای مسلمیندن هیچ بری تصور اولنه مازکه اضاعه حقه بادی اوله حق بر کر بویه دوشسون . چونکه حقیقی سعاده اریشدیلر ، حق وباطلی آیران ، نافع ومضر اولان شیلری بیلدیلر الله قرآن کبی بر مشعل هدایت واردر .

بونکله برابر دنیا ایشلری منز بدن ای بیلر سکز ، مالفده کی حدیث نبوی نك تضمن ایتدیکی دقایقه ، قوتلی تهریلردن ، صحتلی رأیلردن استغنا ایدلما سی حقنده دهادر غزاسنده تجویز اولنان قاعده مقبوله نظرأ دین وشرع نزدنده مقبول ومغیرد اولان حکمتلردن اعراض ایتک شان بصیرته موافق دوشمز .

لکن اهل فلسفه نك منسلک اولدیلری نظریاته کوستر دیکری قابل ، تدریجاً افراط درجه سنی بولدینی ایچون کندیلرینه ابکی شی غایبه ایتدی : بری یوزان فلاسفه سندن وخصوصاً ارسطو وافلاطونک فلسفه به متعلق مسلک لرندن نقل اولنان شیلری تعجب واستحسان اظهارله اولنری تقلیده ذوق وجدان حاصل ایتلری ، دیکری ده اوزمان محیط نك بو خصوصده کوستر دیکاری انهمک تاثیراته قابل لری ایدی . بوابکی امر دن ایکنجیسی الک مشغوم صاییلردی ، چونکه دینده نظر حکمت اربابنک قائم اولدینی مسالکله طبان طبانه تضاد تشکیل ایدیلوردی . بو حال اوزرینه اره لرنده نزاع و مناقشه شدید بر صورتده باش کوستره نك فلاسفه مرو ج لرینک قلت عدیده برابر کندیلرینک بیاناتنه فکر آ منه جذب اولانلرک اشترا کیه اهل دینه صولت علمیه ده بولندیلر . عقاید صحیحه حامیلری بوکا قارشی سکوت ایتیه نك اولنره

مهاجرات ایتدیلر . امام غزالی و بونک اثرینه اقتفا ایدنار ، فلاسفه کتابلرنده الهیانه ، امور عامه نیک اوکا و اصل اولدنی شیلره ، ذات باریک تنزیه اولدنی جوهر و عرض حکملرینه ، دیولای اصل دینان مادهیه ، ترکیب اجسامه و اساسات دینییه تماس ایدمک صورتده علم کلام ایله مشتغل اولانلرک بملدکاری ظنیاته متعلق تصادف ایتدکاری مسرودات و مطالعاتک هپسنی اخذ و جمع ایلدیلر . بونلرک دلائل قطعییه شریکه بکان یکان انتقادنده التزام شدت ایتدیلر . بونلری متعاقب کان متأخرین علما ایسه فلاسفه نیک ترویج ایتدکاری نظریاته موافقت خصوصنده اعتدالی تجاوز ایچون خلق نظرنده شرف و منزلتجه سقوطه اوغرادلی ، عمومک طعن و تشنیعه هدف اولدی ، اهل دین خواصی دخی اولنلردن اختیار تبعاد ایتدی . اشو علملرک سی و اجتهادلرندن عالم اسلام بر نتیجه صحیحجه انتظار ایده ایده خیل زمان افاکه ایدلدی . یوکا سبب منأخریندن بیضاوی ، قاضی عضد و سائر ذواتک تدوین ایتدکاری کتب اعتقادیه ده علم کلام مسائلک فلسفه مذهبیه قاریشد . یلمسی مادهیه اولمشدر . زیر مختلف شعبه لره منقسم اولان علوم حکمیة نظریه نیک کافسی اوصووتله علم واحد حالته قولش و اولنلرک حاوی اولدقاری مسئله لره دائر درمیان اولنلرک مقدمات و مباحث ، حقیقت قطعییه مقارن اوله میوب مسئله نیک نامقبول قلیده وها یقین اولمشدی . بناء علیه علم عقاید ، اوزون زمانلرده کسوة صحیحیه یورینه میرک بروقده ضرورییه معروض قالدی .

آندن سکره اقوام مختلفه دن تأسیس حاکمیت سوداسنده بولنانلرک فتنه لری رونما اولدی ، جومیانه جاهلر امر دینه لغلب ایتدی ، بر حالده که دین اسلام قایقلرندن نیعان ایدن علم نظریه نیک بقیه آثاری الیم بر ضربه اوغرادلدی . بوبادریلر ، دین حقندن بسبتون انحراف ایدلنی بادی اولبوردی . چونکه احکام اسلامه متعلق کتب سابقیهیه صراجندن کف نظره یالکز بونلرک اسلوبلرینه بافرق الفاظی محاوریه سرمایه ایدمک و عددلری محدود اولان و مندرجاتی ضعیف حکملری و زیاده نقصانی حاوی بولنان بعض کتابلره حصر فکر ایدمک درجه سینه اولمشیدی . شو حالک نتیجه سی اوراق اوزره جاهلرک حایه و نادیب سیاسیینه و جار اولش اولان مسلمین آرمسده استبداد عقل انتشار ایتدی . اوئاده ظهور ایدن بر جاعت علم عقایدک تصدیق و تصویب ایتدیکی شیلری کتندی سائنات نفسانیلرندن ایجاد ایتمک و احکام اسلامیه دن معدود اولیان و کندیلرینه اسکی دینلردن قالان خرافاتی وضع و انبیا الیمک کیریشهرک دین مبینک معارف حقیقیه سندن بری و ناقص و منابع اساسیه سندن بعید اولانلری کندیلرینه معین اتخاذ ایتدیلر . بوسورتله عقول ناسی سلامت چیغرنندن بسبتون چیقاردیلر ، مسلک لرینه مخالف کوردکاری ده اضلال و تکفیره بی پروا صالدیلر . حتی بوباده کوسرتدکاری غلو اثری اوله رق علم

و دین آرمسنده ایقاع نزاع ایدن بعض اسکی امنلرک حرکاتی تقلید ایله دیلارینک اویدیردینی شیلره شو حرامدر ، بوخلالدر ، بوکفردر ، او ایمان و اسلامدر دینه متکماه تحکم ایتمک باشلادیلر . بیلمدیلرکه دین مبین اولنلرک توهم ایتدکاری حاللردن کلیاً صاف و بریدر . ینه بیلمدیلرکه الله عظیم الشان ، اولنلرک ظن و وصف ایلدکاری شیلردن منز و متعالیدر . احوال مشروحه یه عطف نظر اولننجه اولنلرک سالک اولدقاری عقاید و فسلرینی تسخیر و تزیین ایدن اعمال باطنیه نیک طامیه ایراث ایلدیکی مصیبتک حقیقه مدهش اولدنی اکلشیلیر . چونکه حقه مخالف ، مدید برعزم و تجاوز ملحدانه ، عقاید صحیحیه یی باطل جهازلره تغلیطه معطوف ترسی بی الصافه کوسرتملری ناسک انتظام مصالحنجه بیوک برشر و فتنه نیک حکم سورمسنی انتاج ایتمشدر .

بووردیکم ایضاحات ، اولا کتاب مینه استناداً قواعد دینییه نیک نصل تأسیسی ایتدیکی و بالاخره اولنک دائرة منجیه سندن حقیقه و حدود مشتمله سندن اوزاقلاشمغه جرأت ایدن اهل تفرقه نیک الارنده نه کی مختلط شکلره دوشدیکی بیلدیرن بر تاریخ اجمالیدر .

مترجمی : حسین مظهر شیخ محمد عبده

حقوق طاله و اصول محاکمات شرعیه

قرار ناملری مفقده

۱۶

۴۷ نجی ماده ده : « برکیره وایسنی کتم ایله رضاسنی استحصال ایتمکیزین نفسی آخره تزویج ایتدیکی صورتده نظر اولنور : اگر کفوینه تزویج ایتش ایسه عقد لازم اولور . ولوکه مهر ملندن نقصان ایله اولسون . » دینلش و لایحه ده بو حکمک مذهب مختاره مخالف اولدنی بعد التصرح گویا زمانزده مهرک نقصانی موجب طار اولیوب باله کس بوندن طولانی نکاحک فسخی وایلر ایچون طار اولور مطالعه . سیله قبول و اختیار اولوندنی کوسرتیلشدر .

حال بوکه شو مطالعه اهل زهد و صلاحک غالب اولدقاری زمان اول ایچون درمیان ایدیلش اولسه پکده یاقیشاز دکل . لکن زمانزده ارباب شرف و جاه و اغنیادن اولان طاله نیک قیزی کیدر ، نفسی الی آلتش فروش مهری قبول ایدرک برینه تزویج ایدرسه آنلرک فضلرینه کران کاز ، حیثیترینه طوقونماز ، کندیلرینی تحقیر ایدیلش حد ایتزلر . اونکاحک فسخیه ناموسلری ا کاله جالیشمازلر ، دیمک طوخوسوی یا ، زمانزده و عملکتمزده کی اهالی نیک افکارینه لایقوله وقوف دکل ، عدم اطلاعی اشیار ایدیور .

بومثالو مطالعات ایله ائمه دین آراسنده محاکمه قلیشوب مذهب